

HRVATSKO INFORMACIJSKO I DOKUMENTACIJSKO DRUŠTVO
CROATIAN INFORMATION AND DOCUMENTATION SOCIETY

HID - Drobilica

Godina II, 2005, br. 4

UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Uvodnik

Poštovani čitatelji,

u ovom se broju osvrćemo na položaj običnog korisnika Interneta i njegove slobode pred interesima politike i komercijalnih krugova. Vjerujemo da će osnivanje Akademije za potporu poslovnom odlučivanju koja organizira obrazovanje za menadžere i analitičare u poslovnom svijetu koristiti onima koji se bave u nas sve raširenijom djelatnošću. Uz ostalo, donosimo i obavijest o osnivanju Hrvatskog rodoslovnog društva „Pavao Ritter Vitezović“, a predstavljamo i novu magistricu informacijskih znanosti Irenu Pilaš koja je obranila rad na temu službenih publikacija i digitalnih knjižnica.

Na koncu, donosimo i zanimljivu obavijest da je moguće besplatno doći do osnovne verzije programa za knjižnično poslovanje Mandarin M3.

S poštovanjem,

Ivo Tokić

Sadržaj

Bush i dalje kontrolira Internet - Bijela kuća se ne želi odreći kontrole 13 <i>superservera</i>	str. 2
Ozbiljno narušavanje privatnosti: Kompanije će pregledati e-mailove zaposlenih	2
Novo izvješće o e-upravi u zemljama-članicama EU	2
Nova magistrica informacijskih znanosti : Irena Pilaš	3
Internet i masovna sloboda ili Bush vreba iz grmlja	4
Osnovana Akademija za potporu poslovnom odlučivanju	5
22. savjetovanje Arhivskoga društva Slovenije, Murska Sobota, 12. do 14. lipanj 2005.	6
Konferencija "CRM - poslovna strategija za povećanje konkurentnosti"	6
Osnovano Hrvatsko rodoslovno društvo „Pavao Ritter Vitezović“	7
The National Archives News: SeaBritain 2005 special issue	8
T-Portal pokrenuo Webimenik	8
Besplatan download programa za knjižnično poslovanje Mandarin M3	8

HID-Drobilica

Izlazi dvomjesečno

Kontakt e-mail: ivo.tokic@ina.hr

HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Bush i dalje kontrolira internet – Bijela kuća se ne želi odreći kontrole 13 superservera

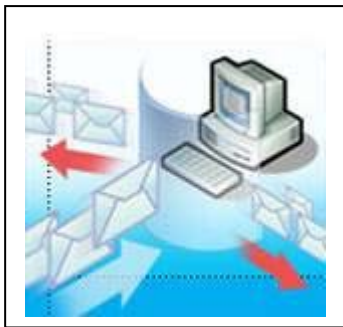
Bushova administracija donijela je odluku da će zadržati kontrolu nad glavnim kompjutorima koji kontroliraju cjelokupni promet interneta u cijelome svijetu. Washington je bio najavio kako će kontrolu nad 13 kompjutora, poznatih kao "korijenski serveri", koji usmjeruju kompletan promet elektronske pošte i interneta, prepustiti nekoj privatnoj međunarodnoj tvrtki ili organizaciji.

Kao razlog za zadržavanje kontrole nad ovim superserverima, američka administracija navodi zabrinutost za nacionalnu sigurnost, ali i zbog toga što komunikacija na globalnoj razini sve više ovisi o internetu. Ova vijest izazvala je niz negodovanja diljem svijeta, a najžešće su reagirali Japanci koji tvrde da je nedopustivo da jedna zemlja kontrolira cijeli internet. Trenutačno se na internetu koristi oko 260 domena, a svaki nacionalni sufiks zapravo odbrava Washington.

Pobornici međunarodne kontrole tvrde da bi u nekom trenutku administracija u Washingtonu mogla naprosto donijeti odluku da neke nacionalne domene učini posve nedostupnima, a pritom bi kao razlog mogao navesti bilo što. (Ma. Š.)

Preneseno: Večernji list, 4.7.2005.

Ozbiljno narušavanje privatnosti: Kompanije će pregledavati e-mailove zaposlenih

Najnovija studija tvrtke za e-mail sigurnost Proofpoint pokazala je kako na Zapadu 63% kompanija s više od 1000 zaposlenih već ima zaposlene ili planira zaposliti ljude koji bi nadgledali, odnosno čitali odlazne e-mail poruke. U studiji se navodi kako 36.1% kompanija već ima zaposlen sličan kadar, a 26.5% kompanija planira uskoro zaposliti takve ljude. Više od 40% kompanija s više od 20000 zaposlenih već ima zaposlene koji nadgledaju e-mail promet, a dodatnih 32% planira ih zaposliti. Razlog je sprečavanje odavanja poslovnih tajni, a vjerojatno i kontrola radnog zalaganja. Studija je besplatno dostupna na:

<http://www.proofpoint.com/id/outbound/index.php?id=>

Pripremio Ivo Tokić

Novo izvješće o e-upravi u zemljama-članicama EU

Krajem lipnja Opservatorij za e-upravu publicirao je novo izvješće o e-upravi u zemljama-članicama EU. Izvješće daje najopsežniji rezime o širenju e-uprave u zemalja članica Uniji:

- profil zemlje
- povijest e-uprave
- strategiju e-uprave
- pravni okvir za e-uprave
- glavne čimbenike e-uprave
- „tko je tko“ e-uprave
- infrastruktura e-uprave
- usluge e-uprave za građane
- usluge e-uprave za poslovanje.

Izvješćem su obuhvaćene zemlje: Austrija, Belgija, Cipar, Češka, Danska, Njemačka, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Litva, Latvija, Luksemburg, Malta, nizozemska, Poljska, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska i Velika Britanija. Dio koji se odnosi na npr. Sloveniju počinje slovenskom zastavom, daje osnovne podatke o zemlji (površina, broj stanovnika, bruto nacionalni dohodak...), političkom uređenju, navodi indikatore informatičkog društva, kratku kronologiju razvoja e-uprave, glavne ciljeve i načela strategije e-uprave, zakone, ministarstva i tijela relevantna za e-upravu, imena, kontaktne adrese i slike odgovornih službenika i dužnosnika, podatke o infrastrukturi, nabroja usluge e-uprave za građane (registracija vozila, prijava poreza, promjena adrese...), te usluge e-uprave za poslovanje (registracija novih poduzeća, predaja statističkih podataka....).

Izvješće je besplatno dostupno na web stranici: <http://europa.eu.int/idabc/en/document/4390/194>

Živana Heđbeli

Nova magistrica informacijskih znanosti

Irena Pilaš : Službene publikacije i digitalne knjižnice

Irena Pilaš je rođena 29.03.1957. godine u Zagrebu. U Zagrebu je završila osnovnu školu i gimnaziju, a diplomirala je geografiju na Prirodoslovno - matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1981. godine i stekla zvanje diplomiranog inženjera geografije. Od 1984. godine djelatna je u knjižničarstvu. Stručni ispit iz knjižničarstva položila je 1987. godine. Od 1991. godine zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zbirci službenih publikacija. Informacijski je specijalist za područje službenih publikacija i informacijskih izvora međunarodnih organizacija, stranih država i Republike Hrvatske.

U zvanje višeg knjižničara promaknuta je 2003. godine. Sudjelovala je na brojnim domaćim i međunarodnim skupovima i objavila niz radova iz područja službenih publikacija, edukacije korisnika i knjižničara, te iz područja geografije. Sudjelovala je kao član organizacijskog odbora u organizaciji nekoliko domaćih i međunarodnih skupova. Bila je tajnica projekta (1994., 1999.) "Korisnici i korištenje knjižnice" koji se provodio u NSK, pod stručnim vodstvom prof. dr. sc. Tefka Saračevića. On joj je postao i mentorom za izradu magistarskog rada „Službene publikacije i digitalne knjižnice“ koji je 28.5.2005. pred komisijom u sastavu Damir Boras, Daniela Živković i Tefko Saračević uspješno obranila.

Uz to je dugogodišnja članica nekoliko stručnih udruga (HKD, HID, Hrvatsko geografsko društvo). Predsjednica je Komisije za državne informacije i službene publikacije pri HKD-u i predavač u Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara Hrvatske.

Magistarski rad:

Službene publikacije i digitalne knjižnice

U radu se prikazuje dostupnost državnih informacija i službenih publikacija u odabranim digitalnim zbirkama. Promatraju se sljedeći sustavi : Ujedinjeni narodi, Svjetska banka, Europska unija, Vijeće Europe, zatim digitalne zbirke pojedinih država : Sjedinjenih Američkih Država, Kanade i Australije. Navedeni sustavi započeli su izgrađivati prvo mrežu knjižnica koje su pohranjivale službene publikacije, a u novije vrijeme, prvi su državne informacije i službene publikacije učiniti dostupnima na Internetu.

Navedene države imaju dugu tradiciju u izdavanju službenih publikacija i dostupnosti državnim informacijama – kao osnovno demokratsko pravo građana da budu informirani. Međunarodne organizacije i europske asocijacije organizirale su mreže deponitarnih knjižnica i informacijskih centara, omogućile online korištenje baza podataka i ustrojile službene pretraživače - kako bi omogućile što široj javnosti uvid o svom djelovanju i radu u globalnim okvirima i olakšale zemljama u tranziciji brže uključivanje u svjetske procese. U radu se detaljno opisuju elementi koji se odnose na dostupnost službenih publikacija i državnih informacija te ulogu knjižnica i knjižničara da se dostupnost ovih informacijskih izvora učini što lakšom i kvalitetnijom.

U nastavku, daje se uvid u problematiku digitalnih knjižnica i načinima oblikovanja digitalnih knjižnica i pretpostavkama globalne digitalne knjižnice. U radu su opisani način mjerenja i vrednovanja uspješnosti rada digitalnih knjižnica, daje se naglasak na mišljenja autoriteta koji djeluju u tom području i navode se sugestije za evaluaciju i procjenu relevantnosti digitalnih zbirki. Nadalje, u radu je provedeno istraživanje o dostupnosti digitalnih zbirki službenih publikacija, zatim je provedeno i istraživanje web stranica s ciljem da se izvrši uvid na odabrana sučelja i istraže elementi dostupni na njima u svrhu valoriziranja navedenih stranica i načini pristupanja njihovom sadržaju.

Promatrane digitalne zbirke obuhvaćene ovim istraživanjem pokazale su se kao ustanove s vrlo otvorenim pravom pristupa i korištenja njihovih sadržaja. Takav stav u skladu je s proklamiranom otvorenosti sustava digitalnih knjižnica, odnosno, otvorenosti i dostupnosti koja se očekuje od elektroničkih izvora informacija.

Pripremio Ivo Tokić

Internet i masovna sloboda ili Bush vreba iz grmlja

Do nedavno još zapljuskivala su nas uvjerenja kako novinara tako i stručnjaka u iznimnost Interneta kao medija. Posebno vrijedan doprinos toj iznimnosti je svakako bila i sloboda djelovanja koja je na Internetu bila dostupna svakome od nas. Širenjem Interneta malobrojni skeptici su ipak upozoravali da treba razabrati stvarnost od privida, istinu od fraza. Unatoč svim pričama o vrlinama novog virtualnog svijeta koje su navodeći njegove zbiljske prednosti obično zanemarivale njegove mane, ključnim je i dalje ostalo jednostavno pitanje kod koga se nalazi utičnica. Američki nas je predsjednik na to opet podsjetio.

Budući da se sve na svijetu oduvijek temeljilo na odnosu moći i interesa kao glavnim pokretačima povijesnih zbivanja, onda s pravom možemo zaključiti da se niti u virtualnom svijetu stvari bitnije neće mijenjati, već da je igra koja se neprestano odvija kroz povijest čovječanstva samo našla novo igralište. Drugačije zapravo niti ne može biti, jer se niti ljudi - iako sporo i mukotrпно uče - u onom bitnome kao vrsta nisu promijenili.

S naoružanim američkim marincima u zasjedi, Internet dakle nije slobodan i neće to ni biti - do daljega. Pa nisu bez razloga utrošene milijarde dolara na sustave kontrole da bi se netko toga samo tako odrekao. I ne samo to. Budući da se teroristi, koji sada služe kao izgovor za otvorenu demonstraciju sile vlasnika i pravog gospodara Interneta, tim medijem za razliku od nas običnih korisnika znalački služe (npr. složenim šifriranim porukama kao u pravim trilerima), onda je to određenim političko-poslovnim krugovima samo dobro došla prilika da se još malo investira u nadzor Interneta. To znači da će spominjana sloboda sutra biti još malo dalje nego je to bila jučer.

Naravno, reda mora biti. Mora postojati granica do koje je moguća sloboda prije nego se eventualno pretvori u kaos. Ali, posvemašnje nadziranje združeno s preventivnim policijskim ili vojnim djelovanjem na temelju tko zna čije i kakve prosudbe prije upućuju na 1984. nego na demokratske slobode.

Da je u pitanju obrana nacionalnih interesa SAD, može se vjerovati Bushu. Da su u pitanju samo sigurnosni razlozi, već puno manje. Politička i gospodarska špijunaža (ili obrnutim redom, svejedno) ovdje je dobila zaklon da mirno i još učinkovitije nastavi svoj rad.

Osim toga, tko god je pročitao knjigu jednog od otaca računala i umjetne inteligencije Josepha Weizenbauma *Moć računala i ljudski um*, taj je mogao odavno izgubiti iluziju da je računalo u političkom smislu nužno revolucionarno sredstvo kojim će se ostvariti osobna sloboda pojedinca ili grupe. Zašto?

Pojednostavljeno rečeno, po Weizenbaumu u onom povijesnom trenutku kada je postalo jako teško uspješno održavati velike centralizirane sustave i kada su se uslijed toga počele pojavljivati političke ideje o decentralizaciji vlasti, na scenu je stupio stroj za kontrolu koji je vratio centraliziranu moć političkoj eliti što im je tek počela kliziti iz ruku. Jer, računalo je upravo to, stroj za kontrolu podataka, ima li na pojedinoj točki struje ili ne (vidi gore: utičnica). Naravno da se može prigovoriti tezi koliko je zbilja postalo teško održavati centraliziranu društvenu moć. Sjetimo se samo, da ne idemo daleko u povijest, primjera strahovlada u nacističkoj Njemačkoj, komunističkoj Rusiji ili Kini. Bez računala, a „sve“ se znalo. Dakle, moglo se i može bez računala kontrolirati mase i u dobroj mjeri držati centralizaciju vlasti. Ali, ne možemo se ne složiti s drugim dijelom njegove teze da su računala tu kontrolu bitno olakšala, pa i proširila do neslučenih razmjera - npr. izrada dosjea za svakog građanina ili putnika kroz državu s ažuriranjem podataka, kontrola svih transakcija u državi poput kupovine u samoposlugama ili buticima, kontrola posudbe po knjižnicama, svih telefonskih razgovora i sl.

Ono što je činilo Internet iznimnim medijem bila je sloboda koju je omogućila interaktivnost. Na što se danas svela silno hvaljena interaktivnost, te još važnije, kako se to dogodilo i zašto, sjajno opisuje Douglas Rushkoff u knjizi *Iznuđivanje : zašto slušamo što nam ONI kažu*. Naime, kako on ističe, novi medij poput Interneta donosi veću kritičnost i demokratičnost u javni prostor i na taj način donekle ublažuje sile manipulacije. No, prvobitno otvoren, demokratičan i svima (koji za to imaju tehničke uvjete) jednako dostupan medij Interneta također je postao podložan utjecajima manipulacije.

Dakle, koliko je u društvenom, političkom i povijesnom smislu revolucionarno za nas to što možemo iz svojeg naslonjača (opet popularna fraza) na Internetu kupiti knjigu ili vidjeti kada polazi avion za New York, a koliko je reacionarno to što nas pri tome Nepoznati Netko (vjerojatno i sam Stroj po zadanom algoritmu) klasificira u određenu klasu pa da nam, ako baš nemamo sreće, složi finu kafkijansku zoru na Guantanamo?

Stroj je, naravno, ipak samo stroj, alat u našim rukama. Što će i kako raditi ovisi o nama. Hoće li činiti dobro za nas? Povijest nas je dosad naučila da kao vrsta zapravo slabo učimo, vjerojatno zato jer od svoje ljudske prirode ne možemo pobjeći.

Weizenbaum – koji nije protiv računala - dokazao je u svojoj knjizi da su ljudi i dosad ogromne pothvate znali napraviti bez računala te da je zapravo moguće zamisliti svijet bez tog stroja. Ali, unatoč današnjoj kafkijanskoj zbilji koja guta našu slobodu, jesmo li na to spremni? Želimo li to uopće?

Osnovana Akademija za potporu poslovnom odlučivanju – Decision Support Academy

Algebra, Raiffeisen Consulting, Poslovna Inteligencija i Optimalica su u Hrvatskom novinarskom društvu u lipnju predstavili Akademiju za potporu poslovnom odlučivanju – Decision Support Academy (DSA). Akademija će osigurati kvalitetnu edukaciju i praktične radionice s područja poslovnog odlučivanja, a u čijoj su promociji sudjelovali osim predstavnika medija brojni gospodarstvenici i menadžeri.

Biti konkurentan u suvremenim uvjetima poslovanja, znači biti informiran i oboružan znanjem o tržišnim trendovima, profilima klijenata koji kupuju proizvode i usluge, njihovim htijenjima i razlozima korištenja pojedinih proizvodima i usluga. Ono također podrazumijeva i znanje o razlozima potencijalnih opasnosti prekida suradnje. Stoga je od iznimne važnosti biti nekoliko koraka ispred konkurencije u shvaćanju i predviđanju klijentovih potreba. Konkurentnost znači poznavati vlastite klijente i predviđati njihove želje i potrebe, što je preduvjet opstanka na tržištu.

Motivirani potrebama tržišta i analizama koje su obavili posljednjih godinu dana, predstavnici Algebre, Raiffeisen Consultinga, Poslovne Inteligencije i Optimalice odlučili su hrvatskoj javnosti prenijeti vlastita višegodišnja iskustva i znanja primijenjena u vlastitim korporacijama i stečenom akademskom izobrazbom. Tako će hrvatskim menadžerima na svim funkcijama i razinama, analitičarima te svim zainteresiranima koji žele steći znanje iz područja potpore odlučivanju biti osigurana jedinstvena edukacija koja predstavlja jedan od značajnih preduvjeta stvaranja konkurentnosti potrebnih za ulazak u Europsku Uniju.

Potpore odlučivanju je krovni termin koji obuhvaća primjenu širokog raspona formalnih i neformalnih metoda te informacijske tehnologije s ciljem donošenja kvalitetnijih odluka. DSA Akademija obuhvaća tri edukativne cjeline: Corporate Performance Management koji se sastoji od Sustava za podršku poslovnom odlučivanju te Sustava za podršku planiranju i budžetiranju; Otkrivanje znanja iz baza podataka te Operacijskih istraživanja koji uključuju Analizu rizika i simulacijsko modeliranje i analizu.

Hrvoje Balen, član Uprave Algebre, izjavio je: "Liberalizacija tržišta, rast konkurencije, rast organizacijske kompleksnosti nužno nas tjeraju da i donosimo kvalitetne odluke. Potrebne su nam metodologije pomoću kojih ćemo te kvalitetne odluke donositi. Jer jedino nam konkurentna i zdrava poduzeća mogu osigurati ostvarenje preduvjeta za ulazak u Europsku Uniju".

Uloga potpore odlučivanju nije zamijeniti čovjeka u procesu donošenja odluka, već mu pružiti potrebna znanja kako bi mogao donijeti kvalitetnu odluku na osnovi raspoloživih informacija. Svakodnevna ogromna količina nestrukturiranih podataka otežava donošenje kvalitetnih odluka. U tom aspektu uloga potpore poslovnom odlučivanju je pribavljanje, čišćenje, vrednovanje i prezentiranje relevantnih podataka. Potrebno je izgraditi računalni model kojim će se te opcije evaluirati te pronaći one optimalne.

"DSA akademija predstavlja spoj akademskog i praktičnog znanja, s namjerom educiranja tržišta kako postati konkurentniji te kako iskoristiti skrivene potencijale prikupljenih poslovnih podataka. Cilj toga je smanjivanje stupnja neizvjesnosti i rizika prilikom donošenja poslovnih odluka. Zadovoljstvo mi je što ću svoja iskustva iz područja otkrivanja znanja iz baza podataka stečena i provjerena na hrvatskom tržištu, imati priliku prenijeti polaznicima DSA akademije. Vjerujem da će ova metodologija i u hrvatskim okvirima postati sastavni dio procesa donošenja odluka, kao što je to slučaj i u svijetu. DSA akademija pruža priliku ranog uključivanja u svjetske trendove koji pridonose uspješnosti poduzeća", izjavio je dr.sc. Goran Klepac v.d. direktor BI Direkcije Raiffeisen Consulting i jedan od predavača na Akademiji.

Pripremio Ivo Tokić

22. savjetovanje Arhivskoga društva Slovenije Murska Sobota, 12. do 14. lipanj 2005.

Arhivsko društvo Slovenije, stručno udruženje arhivista i svih ostalih koje zanima arhivska problematika, zajedno sa Pokrajinskim arhivom Maribora organiziralo u Murskoj Soboti, od 12. do 14. listopada t.g., savjetovanje na temu: *Zaštita arhivskoga gradiva privatne provenijencije*.

Na savjetovanju se iz različitih kutova sagledavala problematika aktualnih događanja na području zaštite arhivskoga gradiva privatne provenijencije (gospodarskih subjekata, političkih stranaka, društava, vjerskih organizacija, fizičkih osoba itd.) s posebnim osvrtom na zakonodavstvo, konkretna rješenja zaštite gradiva, korištenje...kako bi se unaprijedio dijalog između stvaratelja privatnoga arhivskoga gradiva i javnih arhiva.

Detaljnije informacije o savjetovanju mogu naći na web stranica Arhivskoga društva Slovenije:

<http://www.arhivsko-drustvo.si/>

Živana Heđbeli

Konferencija "CRM - poslovna strategija za povećanje konkurentnosti"

U Hrvatskoj upravljanje odnosima sa klijentima (CRM) nije još dovoljno razvijeno, za što je olakotna okolnost činjenica da je upotreba interneta u našoj zemlji znatno ispod razvijenih zemalja i kreće se oko tridesetak posto, kazao je Josip Mueller iz tvrtke Johnson & Johnson na konferenciji "CRM - poslovna strategija za povećanje konkurentnosti" održanoj u lipnju.

Mueller je u svom izlaganju "CRM - od ideje do inovacije", između ostalog, iznio i rezultate istraživanja Gfk provedenog među 200 tvrtki o CRM-u u Hrvatskoj, naglasivši da u CRM-u prednjače banke i telekomunikacijske tvrtke.

Više od polovice od 200 ispitanih voditelja informatike u tvrtkama smatra da nemaju dobru informatičku strukturu za uvođenje CRM-a, svega 15 posto ima CRM softversko rješenje, a samo ih 10 posto raspolaže sa proračunom većim od 100 tisuća eura za CRM, rekao je Mueller. Čak 40 posto ispitanih voditelja informatike koji nemaju CRM softver smatraju da bi uvođenje CRM-a poboljšalo poslovanje tvrtke.

Mueller je kazao da svega 22 posto tvrtki ima uspostavljen call centar, što pokazuje da nisu shvatili značaj povrata informacija od klijenata.

Hrvatski su potrošači otvoreni prema CRM-u, jer ih 86 posto želi primati informacije o proizvodima, a čak dvije trećine ih je spremno poslati svoje osobne podatke kada ih se to zatraži. No, samo 17 posto potrošača je zadovoljno načinom na koji ih tvrtke u Hrvatskoj tretiraju.

Predsjednik uprave Fine Zoran Maksić istaknuo je da im je upravljanje odnosom s klijentima od izuzetne važnosti radi velikog broja klijenata koji se mjeri u stotinama tisuća, te specifičnih zahtjeva svake pojedine grupe.

Konferenciju su organizirali poslovna škola Delfin i Fina, a povod konferencije je nova knjiga Velimira Sriće i Josipa Muellera naslovljena "Upravljanje odnosima s klijentima - primjenom CRM poslovne strategije do povećanja konkurentnosti".

Na konferenciji je gostovao svjetski stručnjak za CRM Paul Greenberg koji je u svom izlaganju govorio o iskustvima vodećih svjetskih kompanija u provođenju CRM-a.

Greenberg je naglasio da se danas poslovni svijet mijenja iz korporativnog ekosustava ka klijentskom ekosustavu. Tako se promijenila i definicija klijenta iz nekoga ili skupine koja plaća nekome robu ili usluge u nekoga ili skupinu s kojom izmjenjujete vrijednosti. To može biti kupac, zaposlenik ili dobavljač.

Pripremio Ivo Tokić

Osnovano Hrvatsko rodoslovno društvo „Pavao Ritter Vitezović“

15. lipnja 2005. g. održana je osnivačka skupština Hrvatskog rodoslovnog društva „Pavao Ritter Vitezović“. Osnivačkoj skupštini prisustvovalo je pedesetak članova novoosnovanog Društva i gostiju.

Zamisao o pokretanju Hrvatskog rodoslovnog društva potekla je među amaterima, korisnicima rodoslovne građe u državnim arhivima u Zagrebu. Njihovo zanimanje počinjalo bi razumljivom željom da istraže vlastito rodoslovno stablo a kako i tu svako novo saznanje izaziva nova pitanja, rasla je glad za novim informacijama.

Takvo samoučko prikupljanje podataka

često je dovodilo do neracionalnog trošenja vremena, do kretanja putem pokušaja i pogrešaka. Da bi proširio krug budućih članova Hrvatskog rodoslovnog društva, njegov Inicijativni odbor potaknuo je osnivanje Radionice „Za vašim korijenima“ na Sveučilištu za treću životnu dob (Pučko otvoreno učilište u Ulici grada Vukovara), koja i narednog rujna nastavlja s radom. Polaznici dviju generacija te Radionice priredili su pred dvoranom u kojoj je održana Osnivačka skupština vrlo zanimljivu izložbu svojih radova u postavu akademske slikarice-grafičarke Kristine Jević. Među njima su zapažena rodoslovna stabla ličkih Oreškovića, bunjevačkih Vidakovića, žumberačkih Heraka, zatim slavonskih Klobučara pa dalmatinskih Bogašinića i Nardinija.

Dodatni poticaj osnivanju Društva dalo je i zanimanje hrvatske dijaspore za svoje korijene u Starom kraju. Nije slučajno upravo Hrvatska matica iseljenika ukazala gostoprimstvo osnivačkoj skupštini Hrvatskog rodoslovnog društva. Osnivačkoj skupštini donio je pozdrav i dar Slovenskog rodoslovnog društva njegov predsjednik Peter Hawlina, a pozdrav je stigao i iz Centra za historijske studije Talijanske unije u Rovinju.

Društvo je utemeljeno sa željom da omogući znatne prednosti u razmjeni informacija potrebnih istraživaču rodoslova. O razini započetog dogovora kazuje sudjelovanje u radu Skupštine akademika Petra Šimunovića i akademika Petra Strčića, dr. Josipa Kolanovića, dr. Ive Mažurana i drugih uglednih poslenika s područja povijesnih znanosti, posebno arhivistike - tog rudnika informacija za istraživanje genealogija. HRD „Vitezović“ želi programom djelovanja povezivati ljude od struke s amaterima - putem stručnih predavanja i tribina, «burze informacija» koja bi pokazala koja područja i teme koga zanimaju, tko na čemu radi (predmet istraživanja svatko sebi određuje sam). Danas ozbiljnija genealoška istraživanja sve teže uspijevaju bez kompjutera, pa će Društvo nastojati i na informatičkoj edukaciji članova. Na Skupštini je izražena želja da se pokrene Društvena web stranica i forum, pa i bilten i druge publikacije - ukratko sve ono što udružuje polet i znanje, zamisli i istraživačka iskustva, pa i rodoslovne podatke.

Za predsjednika Društva izabran je akademik Petar Strčić, za tajnicu Jozefina Herak, za blagajnicu Kovička Pavlica. U Upravni odbor izabrani su Nevenka Fabian-Vidaković, Juraj Mareković-Car, Kristina Jević, Zoran Jević i Mladen Paver. Članovi Nadzornog odbora su Stjepan Bertek, Paula Fabinger-Orešković i dr Dora Najžar-Fleger, a u Vijeće časti Živana Heđbeli, Martin Modrušan i Marija-Tuga Neral. Članarina za 2005. g. iznosi 50,00 kuna.

Skupština HRD „Vitezović“ obvezala je Upravni odbor da nakon ljetnog odmora pripremi tematski skup koji bi artikulirao program rada Društva.

„Bit ćemo zahvalni svima koji nam prijedlozima i sugestijama žele pomoći u konkretnom oblikovanju programa i pokažu spremnost da na bilo koji način sudjeluju u njegovom ostvarivanju“, rečeno je u zaključku Skupštine.

(Poštanski ormarić Društva je na adresi: 10000 Zagreb, Ul. Cvijete Zuzorić 53.)

Mladen Paver

The National Archives News SeaBritain 2005 special issue

Engleski nacionalni arhiv je u lipnju izdao specijalno izdanje svoje publikacije *The National Archives News* posvećeno nacionalnoj proslavi mora, koja se preklapa s proslavom 200. godišnjice bitke kod Trafalgara.

Arhiv nudi on-line izložbu o Nelsonu, Cooku and Blighu kao i besplatno pretraživanje bazu podataka o 18.000 pripadnika Kraljevske moranrice koji su sudjelovale u bitci. Osobe svoje pretke mogu naći prema imenu, prezimenu, mjestu rođenja, činu, imenu broda na kojem je predak služio te njegovoj dobi u vrijeme bitke.

Uz podakte o knjigama koje se mogu nabaviti publikacija nudi i on-line nagradnu igru .

Web stranica The National Archives: <http://www.nationalarchives.gov.uk/news>

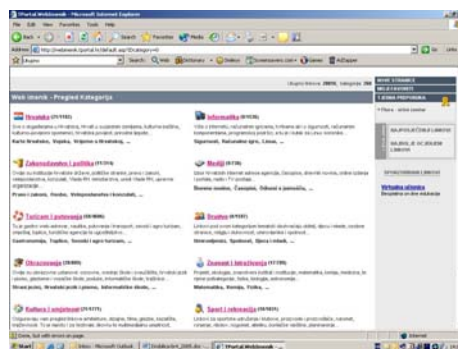
Živana Hedžbeli

T-Portal pokrenuo Webimenik

<http://webimenik.tportal.hr/default.asp?IDcategory=0>

Na internet stranici T-Portal pokrenut je novi servis Webimenik koji pruža uvid u postojeće stranice hrvatskog Interneta, a iz T-com tvrde da je s više od 20 tisuća linkova podijeljenih u više od 250 kategorija riječ o trenutačno najbrojnijem Internet katalogu u Hrvatskoj.

Glavninu sadržaja Internet imenika čine linkovi razvrstani u 12 glavnih kategorija - od Hrvatske, preko zakonodavstva i politike, gospodarstva, informatike, turizma i putovanja, medija, kulture do sporta i zabave. Korisnici imaju mogućnost ocjenjivanja i komentiranja linkova, čime se želi podići kvaliteta imenika, a također registrirani korisnici mogu dodati i vlastite linkove u bazu Webimenika. Omogućeno je i pretraživanje po pojmovima, kao i sastavljanje popisa omiljenih linkova.

Pripremio Ivo Tokić

Besplatan download programa za knjižnično poslovanje Mandarin M3

Nagrađivani program za knjižnično poslovanje Mandarin M3 može se sada besplatno dobiti sa svoja četiri osnovna modula: katalogizacija, posudba (s osnovnim izvješćivanjem), OPAC i inventarizacija. Ostali se moduli također mogu nabaviti za nadogradnju. Download programa i ostale informacije dostupne su na stranici:

<http://www.informedlibrarian.com/mandarinfree.cfm>

Ivo Tokić

HID-Drobilica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2450-355, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: mr.sc.Tibor Toth, mr.sc. Živana Hedžbeli, Marina Mayer, mr.sc.Daniela Sraga, mr.sc. Žaneta Baršić Schneider
HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285